

Бібліографічний огляд

«Життя – це щастя: літературний портрет Галини Гордасевич»

Поет не помирає. Кличе земля його тіло в свої обійми, відлітає у вічність його душа, а поет зостається. Зостається на папері у карбах болю, зостається у слові під високим небом для дня завтрашнього, для прийдешніх поколінь. Поети є посланцями небес, яким визначено жити словами незалежно від того, скільки часу пройшло від миті перебування їх на землі.

Галина Гордасевич померла 11 березня чотирнадцять років тому, але жива пам'ять про неї на Україні, в старовинному Кременці, де народилася 31 березня 1935 року. Відомий краєзнавець Г. Чернихівський розповідає про славну землячку у своїй праці: У розквіті сил залишила цей світ (штрихи до портрета Галини Гордасевич) // Портрети пером: статті, публікації, спогади, рецензії. Кн. 1 / Г. І. Чернихівський. - Кременець-Тернопіль : Папірус, 2008. – С.245-261. Автор ділиться спогадами про особисте знайомство, листування з письменницею, про спільну громадську, літературознавчу діяльність. Згадує, що Галина Леонідівна заповіла, щоб її похоронили у Кременці, що відспівували покійну в Чеснохрестській церкві, в тій самій де і хрестили, так замкнулося її життєве коло.

Вона покинула місто не з власної волі. Та про Кременець, як місце свого народження, пам'ятала завжди і мріяла про той день і час, коли побуває в місті своєї появи на світ. Повернення до рідного міста стався через 50 літ зі словами: «...Я горда тим, що це прекрасне місто стало й моєю колискою. Добридень, мій любий і неповторний Кременцю!» Приїзду Галини Гордасевич до рідного міста, літературним зустрічам з нею присвячено статтю: Слід її зірниць// Портрети пером: статті, публікації, спогади, рецензії. Кн. 3 / Г. І. Чернихівський. - Кременець-Тернопіль : Папірус, 2008. - С.97-105

Продовжуючи тему шанування пам'яті Г. Гордасевич на Кременеччині, неможливо обійти увагою монографію: Галина Гордасевич: життя і творчість: монографія / В. І. Чернихівська, Г. І. Чернихівський. - Кременець-Тернопіль : Папірус, 2010. - 217 с .

Автори представляють на суд читачів аналіз життєвого і творчого шляху відомої письменниці. В книзі подано бібліографію літературної і публіцистичної спадщини, репродуковано окремі документальні матеріали, світлини. Наукова праця посвячена 75-річчю від дня народження письменниці і є вкладом в увічнення її пам'яті. Монографія стала першим фундаментальним дослідженням творчої спадщини Галини Гордасевич, і дає поштовх до подальших літературознавчих розвідок.

Багато нових публікацій, в періодичних виданнях, присвячено Г. Гордасевич. Серед яких слід відмітити статтю молодого науковця педагогічного коледжу : Романа Дубровського: Галина Гордасевич : портрет на тлі України / Р. Дубровський // Дивослово. - 2014. - №7-8. - С.75-79. – в якій розглянуто творчість майстрині слова крізь призму її біографії. Автор робить акцент, як на історичному контексті, в якому формувалася письменниця, так і на літературному, зокрема русі шістдесятників, ідеї якого читаються у творчості поетеси.

Продовженням біографічної теми є дослідження цього ж автора: Дубровський, Р. До питання художнього автобіографізму в прозі Галини Гордасевич: аспекти діяльності сучасних лінгвістичних і літературознавчих студій // Актуальні проблеми гуманітарної освіти: зб. наукових праць / за заг. ред. А. М. Ломаковича, В. Є. Бенери. - Кременець : РВЦ КОГПІ ім. Тараса Шевченка, 2014. - Вип. 10. - С.149-151. – в статті здійснено аналіз автобіографічних творів Г. Гордасевич, зосереджено увагу на поняттях художньої правди та художнього вимислу, їх співвідношення та взаємодії. Автобіографічну прозу письменниці, можна вважати одним з кращих зразків у сучасній вітчизняній літературі.

Дослідження автобіографічного матеріалу в поетичній спадщині Г. Гордасевич, провела студентка нашого навчального закладу: Микуляк О. Концепт " Місто" у поезії Галини Гордасевич // Студентський науковий вісник: наукові статті / ред. колегія О. І. Дух, Р. О. Дубровський, Т. В. Захарук, Н. Ю. Кісілюк, В. С. Коханська, О. М. Лукач, І. В. Цісарук, О. О. Ястремський. - Кременець : КОГПІ, 2012. - Вип. 8. - С.180-182. – в публікації простежується тема мотиву «місто» у віршах відомої землячки. Досліджено її поезію, де

домінує феномен міста, при цьому проаналізована роль різних міст в житті поетеси, які залишили вагомий слід у її душі. Але ототожнює себе поетеса лише з нашим містом: «Я у Кременці родилась, Кременчанкою зовіть.»

Серед досліджень творчості Галини Гордасевич переважають більш хронологічно-тематичні напрямки, тому цікавою буде публікація нашої студентки: Дзюра, О. Колоративна лексика в поезії Галини Гордасевич // Студентський науковий вісник: наукові статті / ред. колегія О. І. Дух, Р. О. Дубровський, Т. В. Захарук, Н. Ю. Кісілюк, В. С. Коханська, О. М. Лукач, І. В. Цісарук, О. О. Ястремський. – Кременець: КОГПІ, 2012. - Вип. 8. - С.174-177. –в якому йдеться про кольорові асоціації віршів поетеси. У поетичних творах письменниці ми бачимо її світ сповнений барв радості, смутку, радості, любові, терпіння, які передано через кольорову гаму. Це дозволяє створити картину оточуючого світу, візуалізувати стан душі автора в уяві читача.

Аналізуючи прозовий доробок письменниці, слід звернути увагу на літературознавчу розвідку викладачів нашого закладу: Мотив смаку у прозі Галини Гордасевич та Бориса Харчука/ О.Василишин, Р.Дубровський// Актуальні проблеми гуманітарної освіти: зб. наукових праць / за заг. ред. А. М. Ломаковича. - Кременець : РВЦ КОГПІ ім. Тараса Шевченка, 2012. - Вип. 8. - С.152-154.- метою якої є дослідження ролі смакових відчуттів, як виразної художньої деталі. У творах Галини Гордасевич мотив смаку служить показу колоритних традицій, соціального становища, або ж, як стилістичний прийом для розкриття характеру героїв. Автори зазначають, що ця тема потребує вивчення на психологічному, естетичному й загально філософському рівнях.

Зображення світу і людини в ньому – це шлях, який доводиться проходити усім без винятку митцям. Тільки кожен обирає свій шлях: хто не зовсім чесний, але легкий, а хто - тернистий і виснажливий. До того ж, попри життєві негаразди намагається зберегти свої найцінніші душевні скарби і донести їх до своїх читачів, сучасних і майбутніх. До таких митців належить кременчанка Галина Гордасевич, талановита майстриня пера, людини з доброю душею і мужнім серцем. Яка в своїх творах вчить берегти свою душу чистою, і пам'ятати, що світ прекрасний, а життя – це щастя.

27.03.2014

Ольга Ставінська